

Popularnonaukowe streszczenie projektu

Celem naukowym projektu jest wykazanie czy i w jakim kierunku zachodzi związek między strukturą wiekową ludności a poziomem inflacji w gospodarce, jak również podanie jego implikacji dla praktyki polityki monetarnej. Analiza zostanie przeprowadzona na przykładzie wybranych krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

Dotychczasowa literatura przedmiotu pozwala sądzić, że związek między demografią a wysokością inflacji rzeczywiście istnieje. Autorzy różnych opracowań uzyskują jednak mieszane, a niekiedy wręcz sprzeczne wyniki, jeśli chodzi o jego kierunek. Celem projektu jest więc, przynajmniej częściowe, wypełnienie tych luk badawczych.

W ramach projektu postawiono dwie hipotezy:

H1. Struktura wiekowa ludności wpływa na poziom inflacji w gospodarce. Wzrost odsetka osób starszych przekłada się bowiem na wzrost presji deflacyjnej.

H2. Wzrost wskaźnika obciążenia demograficznego wpływa na obniżenie efektywności mechanizmu transmisji monetarnej.

Prognozy demograficzne pokazują, że w większości krajów Europy odsetek osób starszych będzie w przyszłości wzrastał. Pozwala to sądzić, że w długim okresie zjawisko starzenia się ludności wywrze wpływ nie tylko na stan finansów publicznych czy takie zmienne makroekonomiczne jak wielkość wzrostu PKB, ale również na wysokość inflacji. W długim okresie, organy prowadzące politykę pieniężną będą więc zmuszone uwzględnić demografię w silniejszym niż dotąd stopniu przy podejmowaniu decyzji gospodarczych.

Związek między strukturą wiekową społeczeństwa a poziomem inflacji, nie został jeszcze ani wyczerpująco omówiony od strony teoretycznej, ani wystarczająco zbadany empirycznie. Ponadto, w dotychczasowych analizach niewiele miejsca poświęcone jest gospodarkom Europy Środkowo-Wschodniej. Tymczasem, zgodnie z prognozami Eurostatu, w perspektywie 2060 roku najwyższy w Unii Europejskiej odsetek osób w wieku 65 lat i więcej będzie występował na Słowacji, a w pozostałych krajach Europy Środkowo – Wschodniej wyższy niż przeciętnie w UE będzie również w Polsce, Bułgarii, Estonii, Chorwacji, Słowenii, na Węgrzech i w Rumunii. Jeszcze mniej jest opracowań analizujących związki między strukturą wiekową ludności a polityką monetarną, zwłaszcza efektywnością jej poszczególnych kanałów. Tematyka, z którą związany jest projekt jest więc nie tylko jeszcze niewystarczająco zbadana, wraz z upływem czasu i postępującym starzeniem się ludności rośnie również jej rola z punktu widzenia teorii ekonomii, jak również praktyki gospodarczej.